

Politikai napilap.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Belváros, Kinizsi-utca 2.
II. emelet.

Telefon 723. sz.

DÉLI UJSÁG

Előfizetési árak 1 hónapra:

Helyben házhoz hordva
70 fillér.Vidékre postán küldve
1 korona.Hirdetések díjszabás
szerint.Megjelenik naponként
délben, szükséghez képest
többször is.

Legujabb.

Kossuth cikke.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Kossuth Ferencnek tegnapi, a »Budapest«-ben a választójogról írt cikkét az ujpártban nagy szimpátiával fogadtak. Olay Lajos a cikkre vonatkozólag kijelentette, ha a koalíció az általános választói jog mellett foglal állást, úgy, ha egyedül marad is, de kilép a pártból.

A házfelosztató manifesztum.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Fejérváry Géza báró bécsi audienciájára elvitte a házfelosztásra vonatkozó manifesztum tervezetét.

Kaas Ivor báró nyilatkozata.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Kossuth tegnapi cikkére vonatkozólag Kaas Ivor báró kijelentette, ha a függetlenségi párt a koalíció alapját képező paktumot megszegi, akkor kilép a koalícióból az egész néppárt és előáll a hatvanhetesek koalíciója.

Kristóffy ismét rendelkezik.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Kristóffy belügyi ügyvezető, azon törvényhatósági joggal felruházott városok, ügykezelésének, melyek ellenzéki álláspontra helyezkedtek szigorú felülvizsgálását rendelte el. Kassán már folyik a vizsgálat.

A kormány rendcsinálási taktikája.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Fejérváryt a Burgban meg fogják kérdezni, vajon vállalkozik-e a parlamentnélküli rendcsinálás taktikájának folytatására. Ha három hó múlva megfelelő hangulatot tud csinálni, akkor kiirhatja az új választást, melyet az oktrojált új választási törvény alapján csakhamar egy második fog követni. Ha a miniszterelnök erre nem vállalkozik, akkor felmentik és mást neveznek ki a képviselőház szétkergetése céljából.

Gautsch bukása.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Bécsből sürgönyzik, hogy Gautsch bukása bizonyos, mert az osztrák képviselőház és az urakháza az általános választói jog ellen van. A tegnapi audiencián ezt a hirt Windischgrätz Alfréd herceg, Bilinsky lovag és Abrahamics is közölte a királylyal.

Főispán lemondás.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A király Osztrólczy Géza, trencsényi főispán lemondását elfogadta.

A király és a házfelosztás.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Hir szerint a tegnapi minisztertanácsban szó volt arról, hogy a király ragaszkodik a házfelosztáshoz és ahhoz, hogy az új választások addig nem rendeltetnek el, amíg az ország hangulata a király programjára nézve kedvezőbbé nem válik.

Főispán-felmentés.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A hivatalos lap közli Vay Elemér báró borsodmegyei főispán felmentését.

Az orosz forradalom.

Temesvár, dec. 1.

A helyzet Oroszországban ismét rosszabbra fordult. Szentpétervárt újra nagy sztrájk fenyegeti. A tengerészek forradalmi mozgalma is egyre terjed. Még nagyobb veszedelemmel fenyeget az a körülmény, hogy a fővárosban hetvenöt ezer dologtalan munkás van. A posta- és táviróhivatalnokok, valamint a forradalmi bizottság is sztrájkjal fenyegetődzik. Aggasztó hírek érkeznek Szbasztopolból is, amennyiben a matrózok zendülése egyre terjed és nem is gondolnak arra, hogy meghódoljanak.

Tegnap óta csak nagy kerülő uton jönnek táviratok Oroszországból, mert az orosz táviróhivatalnokok sztrájkolnak.

Ugy tövtént, hogy Durnowo belügyminiszter elmozdított állásától egy magasabb-rangu táviróhivatalnokot, amiért szervezte a szabadságmozgalmat országszerte a posta- és táviróintézmény alkalmazottai között. Ezen felbőszülve, kimondák a postahivatalnokok, hogy

ha elcsapott társukat félnap alatt vissza nem helyezik állásába, akkor valamennyien sztrájkba lépnek.

Most már általános a táviróhivatalnokok sztrájkja és valószínűleg a finnországi távirók alkalmazottai is csatlakozni fognak. A pétervári kormány tanácstalanul áll ez általános mozgalommal szemben.

A lap tudósítók úgy segítenek magukon, hogy távirataikat váltott lovakkal küldik a határállomásokra és onnan adják föl.

Az Oroszországba szóló telegrammokat csak Lembergig, Krakkóig s egy-két más határállomásig továbbítják és egyetlenegy európai posta- és táviró intézmény sem vállal felelősséget ezeknek a telegrammoknak sorsáért.

Általános a rémület Pétervárott. Az ezernyi ezer munkátalan éhező nép gyanusan viselkedik s általános fosztogatás készül az orosz fővárosban. Aki csak teheti, sietve menekül. A bankokat megrohanták és visszakövetelték betéteiket, a vasutállomások zsúfolva vannak és hamarabb utlevelet kapjanak. Nőttön nő a munkátlanok száma. A gyárak megrendelések nélkül szűkölködnek, az iparvállalatok egymásra csödbe kerülnek s csak tegnapelőtt is Pétervárott 15.000 munkást zártak ki.

Még nagyobb a veszedelem Szbasztopolban. A város és az erődök a lázadó matrózok kezén vannak. A zendülők legyilkolták azokat a tiszteteket, akik nem csatlakoztak hozzájuk és készülnek az ellenállásra.

Az oroszországi eseményekről itt következnek mai híreink:

Lázadás Szbasztopolban.

Bukarestből Jassyn át azt jelentik, hogy Szbasztopolban a lázadó matrózok meggyilkolták a tiszteteket. Az egész város és az erődök a lázadók kezében vannak. A cár Metlusev tábornokot a szbasztopoli helyőrség parancsnokává nevezte ki s meghagyta neki, hogy mindenáron verje le a lázadókat.

Pétervár, nov. 30. A »Slovo« közli, hogy Suknin tengernagytól Szbasztopolból érkezett távirat szerint ott elkeseredett harc volt. A várost bombázták és két hadihajó elsüllyedt. A »Gorcsakov« és »Potemkin« hajókat több golyó találta és a zendülők kaszárnyáját szuronynyal vették be. Két óráig tartó ütközet után, mialatt a fél várost lerombolták, Suknin tengernagy lett a város ura. Virenius tengernagy Pétervárott kijelentette, hogy a »Slovo« jelentése hamis, a »Slovo« szerkesztője ellenben azt mondja, hogy látta a hivatalos táviratot.

Pétervár, nov. 30. A szbasztopoli helyzetről rendkívül nyugtalan hírek keringenek. Szbasztopolban 21.000 főnyi katonaság van koncentrálna.

Pétervár, november 30. Hir szerint az Otsakow bombázza Szbasztopolt.

A cárra rálöttek. — Wittét elfogták.

Berlin, nov. 30. A rendesen jól informált »Vossische Zeitung«-hoz egy a cár ellen intézett merényletről érkezett hír. E hír szerint egy nagyherceg rálőtt a cárra és a kezén megsebesítette. Egy másik ugyancsak szenzációs hír arról szól, hogy Wittét letartóztatták.

Ujabb katonai zendülés.

Tegnap a katonai elektrotechnikai intézetben a politikai mozgalom áldozatainak családai segélyezésére indított akcióban való részvétel miatt 230 katonát letartóztattak, kiket a Péter-Pál-erődbe internáltak.

Reltegés Péterváron.

Pétervár, nov. 30. A táviróhivatalnokok sztrájkja általános. A lakosság tömegesen menekül. A vidékről mindenki Pétervárra siet utlevelekért és 300 rubelt is fizetnek akárhányszor, csak hogy hamar kapjanak utleveleket. Tegnap a pétervári bankokból 14 millió rubelt vettek ki a menekülők.

Lázadás a pétervári kaszárnyákban.

Berlin, november 30. Idevaló bankárokhöz Pétervárról magántáviratok érkeztek, amelyek azt jelentik, hogy a pétervári kaszárnyákban lázadás tört ki.

Megszűnt táviró összeköttetés.

Tegnap este Moszkva, Kiel, Rostov, Odessza és Vilna között megszakadt a táviró összeköttetés, mert a munkások beszüntették a további munkát. Mint Bécsből jelentik ott is megszakadt a távirati összeköttetés Oroszországgal. A táviratok csak Krakóig, illetőleg Lembergig mennek s onnan postán továbbítják. Az ausztriai posta- és táviróigazgatóság közölte, hogy Oroszországba szülő táviratok megérkezéseért nem szavatol.

A zemszívó-kongresszus permanenciájában.

A »Matin« pétervári tudósítója jelenti: Tekintettel az uralkodó pánikra, a moszkvai zemszívó-kongresszus elhatározta, hogy permanenciában maradjon. Egész Oroszországra várja, hogy a parlamenti kormányzat korszaka megnyíljon.

Lázadó harctéri seregek.

Berlin, nov. 30. Pétervárról jelenti egy kablétávirat, hogy a mandzurinai seregek lázongnak.

A válság.

Temesvár, dec. 1.

Politikai körökben élénken foglalkoznak Kossuth Ferencnek a »Budapest«-ben irt vezércikkével, melyben az általános választó jog kérdését illetőleg azt fejti ki, hogy Magyarországon békés megoldást most is lehetne teremteni, ha a király lehetővé tenné azt, hogy amit ő, mint király feltétlenül szükségesnek tart, egy rendes alkotmányos, a parlamenti többség támogatására számítható kormány valósítsa meg. Kijelenti, hogy a népakarat képviselői nem szegülhetnek ellene a népjogok kiterjesztésének, ha azt a király hirdeti.

A házfelosztás kérdése mindenütt méltó felháborodást keltett, mert az abszolutisztikus rendeletek ezen legujabbja napnál fényesebben árulja el az intéző körök galád merényletét.

Mai tudósításaink a következők:

Minisztertanács.

Felhivatalosan jelentik, hogy tegnap délután ismét volt minisztertanács, amely a folyó ügyeken kívül az általános helyzettel is foglalkozott. A minisztertanács négy órától lényolcig tartott.

A politizáló tisztviselők.

Kristóffy József belügyminiszter rendeletet küldött az összes törvényhatóságokhoz, amelyben hivatkozással az 1899. évi XV. t.-c. §-ára, megtiltja a vármegyei és városi hivatalnokoknak politikai pártgyűlések összehívását és kijelenti, hogy tisztviselő ilyen gyűléseknek sem elnöke, sem jegyzője nem lehet és tőlük megbízást nem fogadhat el.

Fejérváry Bécsben.

Fejérváry Géza báró tegnap délután Bécsbe utazott és a király öt holnap délelőtt tízenegy órakor fogadja. Amint Kristóffy egy újságíró előtt kijelentette, Fejérváry a minisztertanács határozatait viszi Bécsbe. Ezzel kapcsolatban jelenti, hogy a tegnapi minisztertanácsban a kabinetben nézeteltérések merültek föl aziránt, hogy elnapolják-e a képviselőházat, vagy feloszlassák-e? A többség az elnapolás mellett volt. Ha a király nem fogadja el Fejérváry javaslatait, akkor befogja adni lemondását.

A horvátok Bécs ellen.

A tartományülésen Tomasits Startevics-párti képviselő felszólalásában idézte egy lengyel politikus nyilatkozatát, aki ezt mondotta: A magyarok mindig az osztrák császár birodalmának megosztására törekcsenek.

— Mi is ezt akarjuk, kiáltott fel Tuskán képviselő. Én minijárt fegyvert ragdnék Bécs ellen.

— Ugy van, úgy van, zúgták a képviselők, mi is ezt akarjuk.

— Az az állam valóságosszörny-szüllött, szölt Harambasics képviselő.

Vinkovics pedig helyéről felállva dörögve kiáltotta: Ma már nincs közöttünk egy új szörny.

Erre a kijelentésre zúgó éljenzés és nagy zürzavar támadt.

Pejacsevich bán a vihar lecsendülése után a következő megjegyzést tette: Az iménti közbekiallások olyan tendenciát árulnak el, mintha az uralkodó és a monarchia egysége ellen lennének.

— Ugy van, — válaszolták a képviselők.

— Nincs mit szépíteni a dolgon, szölt Harambasics.

A tartománygyűlés izgatott hangulatban ért véget.

Vigyázó Ferenc gróf a megyeházán.

Pestvármegye törvényhatósági bizottsága által alispánhelyettesé megválasztott Vigyázó Ferenc gróf tegnap délután több képviselő társaságában bevonult Pestvármegye székházába, hogy hivatalát elfoglalja. Az új alispánhelyettes és kíséretét Dalma Győző arvaszéki elnök vezette be a megyeházára, ahol a tisztviselők lelkes ovációkban részesítették.

Ezt meghallotta Gersich Lajos rendőrfelügyelő, aki a főispán előszobájában tartózkodott. A rendőrfelügyelő amint megtudta, hogy Vigyázó Ferenc gróftól elment a főispánhoz és jelentést tett Vigyázó gróf megérkezéséről. Erre a főispán utasítására megjelent Gersich felügyelő az alispáni szobában és a következő kérdést intézett hozzá:

— Milyen minőségben van itt gróf ur? — kérdezte a rendőrfelügyelő.

— Én vagyok törvényesen megválasztott alispánhelyettes.

— Kérem, felsőbb parancsom van rá, hogy az urakat innen eltávolítsam. Kérem, hagyják el a megyeházát, mert különben erőszakot lennék kénytelen alkalmazni.

Vigyázó és a kíséretében levő urak erre a tisztviselők zajos éljenzése közben távoztak a megyeházáról. A kapu alatt tisztikar még egyszer megjelent a távozó alispán-helyettes.

Bűnvádi eljárás Fazekas Ágoston ellen.

A budapesti kir. ügyészség megindította a bűnvádi eljárást a btk. 480. és 481. szakaszai alapján hivatalos hatalommal való visszaélésért Pestvármegye főjegyzője, Fazekas Ágoston ellen, egyúttal megkeresést intézett a rendőrséghez, hogy indítsa meg a vizsgálatot.

A pénzügyi válság.

Popovics Sándor pénzügyi államtitkár, a kormány helyzetére jellemző nyilatkozatot tett a napokban Wekerlének, hogy ha a helyzet gyorsan nem változik, a kormány a leg súlyosabb pénzügyi válságba jut.

Az osztrák parlament Magyarországgal szemben.

Bécsből jelentik tegnap, hogy az osztrák képviselőházban Gautsch beszédéről vitakoztak.

Sylvester sajnálkozását fejezte ki a fölött, hogy a képviselőház állapota lehetetlenné teszi a magyarsággal szemben állást foglalni és annak a reménynek ad kifejezést, hogy az osztrák képviselőház kellő időben erélyesen foglal állást Magyarországgal szemben.

Sárosmegye új főispánja.

A Ghillány báró lemondása következtében megüresedett sárosmegyei főispánságra Bornemissza Ádám cs. és kir. kamarást, a bártfai kerület volt országgyűlési képviselőjét fogják kinevezni. Bornemissza már látogatást is tett az eperjesi megyebizottsági tagoknál.

Beiktatott főispán.

Ugocsa megye törvényhatósága tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya Perényi Péter báró főispán beiktatása volt. A közgyűlést Bacsóky Emil alispán délelőtt 10 órakor nyitotta meg. A közgyűlés öttágu küldöttséggel hívta meg Perényi főispánt, aki ezután lefektette az esküt.

NAPIHIREK.

Temesvár, dec. 1.

— Uj plebánia. Németh József püspök, a magyarbányai lelkesedést plebániai rangra emelte s annak első plebánosává Szekrényi Lajost nevezte ki.

— Megint elkobzás. Budapestről jelentik, hogy a kir. ügyészség az Alkotmányt ma, I. Ferenc József Jakab című vezércikke miatt elkobozta.

— Panama réme Aradon cím alatt lapunk minapi számában közöltük Urbányi Béla, vár. főpénztárosnak lemondását tartalmazó levelét, mely nagy riadalmat keltett. Először az a gyanu merült fel, hogy a pénztár nincs rendben és ez okozta Urbányi hirtelen lemondását. Mint értesülünk a híresztelés csak kiméra volt, mert a két napig tartó gondos pénztárvizsgálat megállapította, hogy egy a pénztárkészlet, mint az értékpapírok a legnagyobb rendben vannak, sőt egy illér többlet is volt a pénztárban. A lemondás oka Urbányi megrongált egészségi állapota.

— Esküdtörvényszáki elnökök. A temesvári kir. ítélőtábla elnöke az 1906. év tartalmára a lugosi kir. törvényszéknel szervezett esküdtörvényszáki elnökök Zakariás István törvényszéki bírót, helyettesül pedig Pottyondy Géza törvényszéki bírót jelölte ki.

— Kristóffy körrendelete. Városunk tanácsához ma Kristóffy ügyvivő egy körrendelete érkezett, amely a magyarországi izraeliták országos iródájának azon kérelmével foglalkozik, hogy az egyetlek vizsgálására és ellenőrzésére tett általános intézkedések alól a vallásos jellegű és a helyi izraelita hitközségek felügyelete alatt álló izraelita chevra-kadischák véttessenek ki és csak konkrét panaszok esetén tartassék vizsgálat. A körrendelet az egyeteket kiveszi a törvényhatóságok vizsgálata alól azon feltétellel, hogy a hitközségek kötelesek a chevra-kadischák működését, ügyvitelét és pénzkezelését ellenőrizni.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Holok Gyula okleveles tanítót a románszentmihályi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **A határrendőrségi kinevezések.** A határrendőrségi kinevezések egyelőre elmaradnak. A kormány január 1-én szándékozott az új intézményt életbeléptetni, erről azonban előreláthatólag kénytelen lemondani. Hogy mikor kerülhet a kinevezésekre a sor, az teljesen bizonytalan. Hónapok óta bent nyugosznak a belügyminiszteriumban az okmányokkal felszerelt kérvények s nem lehetetlen, az lesz a pályázat vége, hogy valamennyien visszakapják kérelmeiket s majd valamikor, ha kiderül a politika borult ege s a törvényes rend helyreáll, újra pályázhatnak.

— **Iskolaszéki választások.** Gilád községében tegnap ment végbe az iskolaszéki tagok választása. Meg lettek választva Balázs György, Kelemen Lajos, Tóth Mihály, Szabó György és Bruckner Mór.

— **Brutális férj.** Embertelen brutalitással támadta meg Horváth István gyárvárosi cipészmeister a feleségét. Az asszony tegnap este elakart menni a boltba, hogy hat kis gyermekének kenyeret vegyen. Utközben találkozott a férjével, aki haza kergette. Nem sokára megjött Horváth is — és minden ok nélkül el kezdte az asszonyt ütni — verni. Addig kinezta a szerencsétlen asszonyt, míg az eszméletlenül összerogyott. A rendőrség a brutális férj ellen megindította az eljárást, az asszonyt pedig, ki csonttörést is szenvedett beszállították a városi kórházba.

— **Rendőri hírek.** Léb Jakabné erzsébetvárosi lakosnő panaszt emelt a rendőrségnél, hogy Tó-utca 2. szám alatti lakásából egy ezüst óra és két gyűrű eltűnt. A tolvajt Górr Mariska 14 éves facér cseledleány személyében sikerült kinyomozni, aki fiatal kora dacára már többször volt büntetve. Letartóztatták.

— **Diva Katalin józsefvárosi lakosnő,** Vasuti sor 8. sz. alatt levő lakásán az elmúlt éjjel tolvajok jártak. Egy 40 korona értékű rézüstöt és egyéb kisebb tárgyakat loptak el. A rendőrség a lopott dolgok egy részét Glasz Adolf ismert orgazdánál megtalálta. A tetteseket még nem sikerült kinyomozni.

— **Mulatozás közben.** Serfőző Lázár józsefvárosi napszámos tegnap este Mayer Ferenc nevű társával betért a Csasznek-féle korcsmába, ahol csendesen iddogálni kezdtek. Tíz óra tájban a két barát, kik ekkor már többet ittak kellelténél, hazafelé készülődtek. Az utcára érve Mayer meglökte társát, ki elvesztette anugy sem stabilis egyensúlyát és végigvágódott a közvezeten. Oly szerencsétlenül esett, hogy koponyacsonttörést szenvedett. Elszállították lakására, ahol ápolás alá vették. Sérülése életveszélyes, amihez még az járul, hogy eszméletét nem nyerte vissza.

— **Megkerült öngyilkos menyasszony.** Csizsár Ilonka, 17 éves kis leány boldogtalan szerelmében — mint azt lapunk tegnapi számában közöltük — öngyilkos akart lenni. Tragikus hangú levelet hagyott hátra, ő maga pedig nyomtalanul eltűnt. Az életunt kis szerelmes tegnap este jelentkezett a szegedi főkapitánynál jegyesével, a vasuti hivatalokkal együtt. A hivatalnok ünnepélyesen kijelentette a főkapitánynak, hogy a leányt feleségül veszi. Ilonkák boldogan távoztak a főkapitánytól és most már bizonyos, hogy ez a szerelmi regény házassággal végződik.

— **Baleset.** Michelo István 51 éves napszámos, Hehn József hentesmesternél volt alkalmazva. Tegnap munka közben, egy hordót akart kitisztítani, szánalmas baleset érte. A súlyos kordó ráesett és balkarját eltörte. Beszállították a kórházba.

* „CORVINA“ könyvkereskedés Temesvár ajánl új könyveket leszállított áron! — Vesz egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat. 45

* Szőlőmosókat, sótartókat, citrom-sajtolókat ajánl BARUCH Üvegudvar Temesvár. 59

* A legszebb és legolcsóbb nyomtatványokat szállítja CSENDES LIPÓT könyvnyomda és könyvkötészet, Temesvár-Belváros, Zápolya-utca 5.

— **A Természettudományi Társulat.** Breyer Ármán dr. elnöklete alatt tegnap dulután választmányi ülést tartott, melyen kisebb folyó ügyek elintézése után az elnök jelenti, hogy a vegykísérleti állomás remélhetőleg rövid időn társulat által felállított belül abba a helyzetbe jut, hogy végre feladatának megfelelően. A Társulat legközelebbi választmányi ülése december 21-én lesz.

— **Elfogott tolvaj.** A Gyárvárosba vezető ligetben történt néhány nappal azelőtt, hogy Herczegy Viktor kir. ítélőtáblai tanácsjegyző leánya kezéből egy kézitáskát kiragadtak. Ez rövid időn belül már a harmadik eset. Rédey rendőrbiztosnak sikerült a tolvajt kinyomozni Kártay Mihály 14 éves csavargó személyében.

— **Meghíusult merénylet.** Toduca János, Dehelán Pál, Szekeres Gligor aradmegyei zarándi lakosok már régóta haragban éltek Argyeleán Pál ugyancsak zarándi lakossal és csak az alkalomra várták, hogy bosszujukat kitölthessék. A véletlen tegnap segítségükre jött, amidőn az utcán találkoztak Argyeleánnal, ki látva ellenségei szándékát ki akarta őket kerülni. Ezek azonban közre fogták és alaposan elverték. Ez annyira feldühösítette Argyeleánt, hogy pisztolyt rántott és azt a közvetlen közelében álló Toducára sütötte. A golyó szerencsére megakadt a vastag ruhában. A csendőrök az egész tarsaságot bekísérték.

— **Monopolium — miniszteri rendeletre.** A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, amely alkalmas arra, hogy nagy elégtelenséget keltsen a vas- és fém-édesgyárosok, valamint a hazai petróleumgyárosok és kereskedők körében. A miniszter ugyanis arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy ásványolaj raktározására, továbbá intézkedésig, csak egy a rendeletben megnevezett gyár által gyártott »Hentze«-féle edények használatát engedélyezi. E rendelkezést a miniszter által indokolja, hogy a személy- és vagyonbiztonság megővására csak ezek az edények alkalmasak. Nem szenvedhet kétséget, hogy az érdekekben erősen sújtott vasedénygyárosok egyrészt, másrészt az ily edények fogyasztói; a petróleumgyárosok a kereskedők erősen tiltakozni fognak az ellen, hogy a kormány ilyen módon monopoliumot biztosít egyes vállalatnak. A magyar ipar bizony nem elég erős arra, hogy a szabad versenynek ilyen elnyomását kibírja. A személy- és vagyonbiztonságnak pedig nem volt szüksége erre a rendeletre, hát mi tette most egyszerre szükségessé a miniszter gondoskodását.

— **Röpirat Khuen-Héderváry ellen.** Fiuméből jelentik; Potacniak volt tartománygyűlési képviselő tollából ma egy broszura jelent meg, a következő címmel: Horvátország gyalázatos igazságügyi viszonyai. A törvénytelenség és erkölcssteleenség országából, Kulturkép Magyarország-Ausztriából. A röpirat rendkívül támadja Héderváry gróf politikáját. — A képviselő ur nagy dicsőséget szerez kerületének.

— **Késelő haragos.** Stojkeszku Péter és Rajkov János margitfalvai parasztagdák perben állottak egymással, s a pört Rajkov elvesztette. Ez annyira elkéséltette, hogy tegnap elment haragosa lakására s megtámadta. Stojkeszku legényfia segítségére akart jönni apjának, de amikor látta, hogy Rajkov kést ránt elő, kiszaladt a szobából. Rajkov erre az ögre vetette magát s késével több sebet ejtett rajta. Stojkeszku most él-el-halál között lebeg. Rajkovot a csendőrség letartóztatta.

SZINHAZ ES IRODALOM.

Az igazi. Vérbeli francia bohózat került tegnap este színre, zsufolt ház előtt. Zamacois Miguel, a párisi Journal Amusant híres humoristája »Az igazi« (Le gígoló) című kitűnő darabja nálunk is meghódította a közönséget. Alakjainak érdekessége, nyelvének frissesége, dialogusainak elevensége, ötleteinek sziporkázó éle és a komikus helyzetek szerencsés kihasználása meghozta a premier biztos sikerét. Az előadás minden tekintetben kifogástalan volt és mindegyik szereplő egy-egy alakítást produkált. György Iloná végtelen bájjal és

temperamentummal oldotta meg feladatát. Barthos Gyulát megszokott jó játéka ezuttal sz hagyta cserben és Rétheyvel együtt a helyzetkomikumok kacagtató hősei voltak. Thury Elemér fesztelen eleganciával és könnyedséggel játszotta meg a fiatal nőhódítót. Harmath Jenny bájos volt, mint elcsábított, tapasztalatlan asszonyka. Kiegészítették a szép keretet Krecsányiné, mint a család bőlce, Szomory Miklós és Gyöngyössy Erzsike. A közönség lelkes tapsokkal honorálta a kitűnő előadást.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdtszéki tárgyalás. Vakmerő rabló-támadás történt ez év augusztus 10-én a józsefvárosi lövölde közelében. Blagó Ignác kereké lakost azon ürügy alatt, hogy jó pénzért nagy mennyiségű hamispénzt kap, becsalták Temesvárra, ahol éppen országos vásár volt és a józsefvárosi lövölde felé vezető uton hirtelen megtámadták és 840 korona készpénzt elraboltak. A tettesek Motorka György, Drig Péter és Mocz Juon kereké parasztok. Ezen ügyet tárgyalta tegnap a temesvári kir. törvényszék mint esküdttörvényszék. A btkv. 344. §-ába ütköző rablás büntetvével vádolva állottak bírálék előtt. A kir. törvényszék Salacz Béla kir. törvényszéki elnökből, Pécscha Miklós dr. és Szász János dr. szavazóbírákból alakult meg. A vádhatóságot Lázár József kir. alügyész képviselte, míg a vádlottak védelmét Kisfaludy Kálmán dr., Skuteczky Miksa dr. és Cosma Aurél dr. látta el. Esküdtek lettek: Müller Gusztáv, Hódossy László, Heim János, Gyürky Gyula, Holub Ede, Horváth Mihály, ifj. Lahner János, Kerschek Gusztáv, Hornicsek József, Ecsedy Jenő, Michels József és Fischef Izsó.

Mindhárom vádlott tagadja, hogy a büntetést követték volna el, sőt tanukra hivatkoznak, kik őket a cselekmény elkövetése napján Aradon látták. A tanukihallgatás után elnök delután három órára halasztotta el az ülést. A bizonyítási eljárás után a perbeszéd következett, mire az esküdtek határozathozatalra vonultak vissza. Rövid tanácskozás után Gyürky Gyula, az esküdtek főnöke, kihirdette a verdiktet, mely szerint az esküdtek mind a három kérdésre igennel feleltek. A törvényszék ennél fogva bíróság kimondotta, hogy az első és harmadik kérdésben az esküdtek verdiktje tévedett a vádlottak terhére, minél fogva ezekkel szemben az eljárást felfüggeszti és ügyüket a legközelebbi ciklusban összeülő új esküdtszék elé utalja. A másodrendű vádlottat, Motorka Györgyöt ellenben bűnösnek mondták ki és ezért két évi fegyházra ítélték. Mindhárom vádlottat a védők kérelmére ideiglenes szabadlábra helyezték. Az ítélet ellen Motorka felebbezett.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Makay Iván.

»Hungária« könyvnyomda (ezel. Mangold S.) Temesvár.

Téli modellek és újdonságok megérkeztek!

Kölzer

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Rezső-utca 7. sz.

Divatlapok ingyen szétküldetnek.

Helyi és megyei telefon 616. szám.

Telefon 737.

Telefon 737.

Alapított

Alapított

1845.

1845.

Téli idényre férfi, fiu és leányka ruhák a legdivatosabb kivitelben és legnagyobb választékban raktáron vannak. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Hunyadiutca 1. sz.

